

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] possessio exteriorum rerum sit homini naturalis? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

quidem peccatum, & iniuria ex parte ipsius mulieris. Grauius enim esset si adulter violenter carnem opprimeret. Non tamen propter hoc tollitur iniuria ex parte viri: quia vxor non habet potestatem sui corporis, sed vir, vt dicitur 1. ad Corinth. 7. Et eadem ratio est de similibus. De adulterio tamen, quia non solum iustitiæ, sed etiam castitati opponitur, erit locus infra agendi *, in tractatu de Temperantia.

9. 154.
ar. 8.

QVÆST. LXVI.

De peccatis iustitiæ oppositis: & primò de furto, in nouem articulos diuisa.

DEinde considerandum est de peccatis iustitiæ oppositis, per quæ inferitur nocumentum proximo in rebus, scilicet de furto & rapina.

- ¶ Et circa hoc quærentur nouem.
- ¶ Primo, verum naturalis sit homini possessio exteriorum rerum?
- ¶ Secundo, vtrum licitum sit, quòd aliquis rem aliquam possideat quasi propriam?
- ¶ Tertio, vtrum furtum sit occulta acceptio rei alienæ?
- ¶ Quarto, vtrum rapina sit peccatum specie differens à furto?
- ¶ Quinto, verum omne furtum sit peccatum?
- ¶ Sexto, vtrum furtum sit peccatum mortale?
- ¶ Septimo, vtrum liceat furari in necessitate?
- ¶ Octauo, vtrum omnis rapina sit peccatum mortale?
- ¶ Nono, vtrum rapina sit grauius peccatum, quam furtum?

ARTIC. I.

Vtrum naturalis sit homini possessio exteriorum rerum?

§ 68

Inf. cont.
c. 22. fin.
& 127.
fin.

AD primum sic proceditur. Videtur, quòd non sit naturalis homini possessio exteriorum rerum. Nullus enim debet sibi attribuere quod Dei est. Sed dominium omnium creaturarum est proprium.

primum Dei, secundum illud Psal. 23. Domini est terra, &c. Ergo non est naturalis homini possessio rerum exteriorum.

¶ 2 Præterea, Basiliius * exponens verbum diuitis dicentis Luc. 12. Congregabo omnia quæ nata sunt mihi, & bona mea: dicit, Dic mihi quæ tua? unde ea sumens in vitam tulisti? Sed illa quæ homo possidet naturaliter, potest aliquis conuenienter dicere esse sua. Ergo homo non possidet naturaliter exteriora bona.

¶ 3 Præterea, Sicut Ambr. dicit in lib. de Trin.* Dominus nomen est potestatis. Sed homo non habet potestatem super res exteriores. Nihil enim potest circa earum naturam immutare. Ergo possessio exteriorum rerum non est homini naturalis.

SED contra est, quod dicitur in Psalm. 8. Omnia subiecisti sub pedibus eius, scilicet hominis.

RESPONDEO dicendum, quod res exterior potest dupliciter considerari. Vno modo quantum ad eius naturam, quæ non subiacet humana potestati, sed solum diuinæ, cui omnia ad nutum obediunt. Alio modo quantum ad vsum ipsius rei: & sic habet homo naturale dominium exteriorum rerum: quia per rationem & voluntatem potest vti rebus exterioribus ad suam utilitatem, quasi propter se factis. Semper enim imperfectiora sunt propter perfectiora, vt supra habitum est*. Et ex hac ratione Philosophus probat in 1. Polit. † quod possessio rerum exteriorum est homini naturalis. Hoc autem naturale dominium super cæteras creaturas, quod competit homini secundum rationem, in qua imago Dei consistit, manifestatur in ipsa hominis creatione, Genes. 1. vbi dicitur, Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram: & prætit piscibus maris, &c.

Ad primum ergo dicendum, quod Deus habet principale dominium omnium rerum. Et ipse secundum suam prouidentiam ordinauit quasdam res ad

In serm. ad diuites auaros a meo illi.

Lib. 1. de fide, c. 1. circa meo diu, to. 2.

** q. 64. a. 1. † lib. 1. c. 5. 5. 10. 5.*

corporalem hominis sustentationem. Et propter hoc, homo habet naturale rerum dominium, quantum ad potestatem utendi ipsis.

Ad secundum dicendum, quod diues ille reprehenditur ex hoc quod putabat exteriora bona esse, principaliter sua, quasi non accepisset ea ab alio, scilicet a Deo.

Ad tertium dicendum, quod illa ratio procedit de dominio exteriorum rerum, quantum ad naturas ipsarum. Quod quidem dominium soli Deo conuenit, ut dictum est*.

In corp.
art.

ARTIC. II.

Utrum liceat alicui rem aliquam, quasi propriam possidere?

369

3. cōtr. c.

127. fin.

Et opus.

20. li. 4.

c. 4.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod non liceat alicui rem aliquam quasi propriam possidere. Omne enim quod est contra ius naturale, est illicitum. Sed secundum ius naturale omnia sunt communia: cui quidem communitati contrariatur proprietas possessionum. Ergo illicitum est cuilibet homini appropriare sibi aliquam rem exteriorem.

* In ser.

ad diui-

tes au-

ros, post

med. il.

liis.

¶ 2 Præterea, Basilius dicit*, exponens prædictum verbum diuitis, sicut qui præueniens ad specacula, prohiberet aduenientes, appropriando sibi quod ad comunem usum ordinatur: similes sunt diuites qui comunia quæ præoccupauerunt, æstimant sua esse. Sed illicitum esset præcludere viam alijs ad potiendum communibus bonis. Ergo illicitum est appropriare sibi aliquam rem communem.

* In ser.

81. 10. 3.

¶ 3 Præterea, Ambrosius dicit*, & habetur in Decret. dist. 47 cap. Sicut hi, Proprium nemo dicat, quod est commune. Appellat autem commune, res exteriores, sicut patet ex his quæ præmittit. Ergo videtur illicitum esse, quod aliquis appropriet sibi aliquam rem exteriorem.

SED contra est, quod Augustinus dicit in l. b. de hæresibus*, Apostolici dicantur, qui se hoc nomine arrogan-